

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง บทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนเขตอำเภอ จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม จำนวน 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของประชากรทั้งหมด ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยได้นำเสนอค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษาข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และพระสังฆาธิการ วัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

การนำเสนอค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษา ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

μ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

σ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมด

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และพระสังฆาธิการวัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

N = 24

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	87.50
หญิง	3	12.50
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
30 – 39 ปี	2	8.30
40 – 49 ปี	6	25.00
50 ปีขึ้นไป	16	66.70
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	10	41.70
สูงกว่าปริญญาตรี	14	58.30
รวม	24	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 เป็นผู้หญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ด้านอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 และไม่พบผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 และไม่พบผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

N = 47

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งในวัด		
เจ้าอาวาส	39	83.00
รักษาการเจ้าอาวาส	8	17.00
จำนวนพรรษา		
5 – 10 พรรษา	8	17.00
11 – 20 พรรษา	14	29.80
21 – 30 พรรษา	13	27.70
31 – 50 พรรษา	9	19.10
50 พรรษาขึ้นไป	3	6.40
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	2.10
30 – 39 ปี	8	17.00
40 – 49 ปี	17	36.20
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	21	44.70
ระดับการศึกษาทางโลก		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	87.20
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	5	10.60
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.20
ระดับการศึกษาทางธรรม		
ไม่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม	3	6.40
ระดับนักธรรม	44	93.60
- ตรี	6	12.70
- โท	13	27.70
- เอก	25	53.20
ระดับเปรียญการศึกษา	-	-
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พระสังฆาธิการ ที่ตอบแบบสอบถาม มีตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาส จำนวน 39 รูป คิดเป็นร้อยละ 83.00 เป็นรักษาการเจ้าอาวาส จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 17.00

ด้านจำนวนพรรษา มีพรรษาระหว่าง 11 – 20 พรรษา จำนวน 14 รูป คิดเป็นร้อยละ 29.80 มีพรรษาระหว่าง 21 – 30 พรรษา จำนวน 13 รูป คิดเป็นร้อยละ 27.70 มีพรรษาระหว่าง 31 - 50 พรรษา จำนวน 9 รูป คิดเป็นร้อยละ 19.10 มีพรรษาระหว่าง 5 – 10 พรรษา จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 17.00 และมีพรรษา 50 พรรษาขึ้นไป จำนวน 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 6.40

ด้านอายุ มีมีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 21 รูป คิดเป็นร้อยละ 44.70 มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 17 รูป คิดเป็นร้อยละ 36.20 มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 17.00 และอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 รูป คิดเป็นร้อยละ 2.10

ด้านระดับการศึกษาทางโลก พระสังฆาธิการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 รูป คิดเป็นร้อยละ 87.20 มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 5 รูป คิดเป็นร้อยละ 10.60 และมีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 รูป คิดเป็นร้อยละ 2.10

ด้านระดับการศึกษาทางธรรมพระสังฆาธิการ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการศึกษาระดับนักธรรม จำนวน 44 รูป จำแนกเป็น นักธรรมเอก จำนวน 25 รูป คิดเป็นร้อยละ 53.20 นักธรรมโท จำนวน 13 รูป คิดเป็นร้อยละ 27.70 นักธรรมตรี จำนวน 6 รูป คิดเป็นร้อยละ 12.70 ไม่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม จำนวน 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 6.40 และระดับเปรียญการศึกษา ไม่มีผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน
2. ด้านการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียน

ก. บทบาทพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในโรงเรียน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท

ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน ในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน

ที่	การปฏิบัติตามบทบาทของ พระสังฆาธิการฯ	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1	ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	4.03	0.78	4.16	0.63	4.07	0.73	มาก
2	ด้านการอบรมสั่งสอน พระพุทธศาสนาในโรงเรียน	3.61	1.05	3.56	0.71	3.61	0.95	มาก
	รวม	3.82	0.92	3.86	0.67	3.84	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.84$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านการประพฤติปฏิบัติตน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนา ($\mu = 4.07$, และ $\mu = 3.61$) ตามลำดับ

ข. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน ดังตารางที่ 4.4 4.5 และ 4.6

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน ในภาพรวม
ด้านการประพฤติปฏิบัติตน

ที่	การปฏิบัติตามบทบาทของ พระสังฆาธิการฯ	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1	การประพฤติปฏิบัติต่อ ตนเอง	4.04	0.78	4.25	0.59	4.11	0.72	มาก
2	การประพฤติปฏิบัติต่อ ประชาชน	4.01	0.78	4.07	0.66	4.03	0.74	มาก
	รวม	4.03	0.78	4.16	0.63	4.07	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการ
ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน ด้านการประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$)
เมื่อพิจารณาตามรายกลุ่ม พบว่า ทั้งพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
ทั้ง 2 กลุ่ม ($\mu = 4.03$, และ $\mu = 4.16$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน
จำแนกตามรายด้าน ด้านการประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง

ที่	ด้านการประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1	การปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเลื่อมใสของนักเรียน	4.04	0.78	4.33	0.48	4.14	0.70	มาก
2	การปฏิบัติตนให้เป็นที่พึงของนักเรียน	3.85	0.78	4.00	0.59	3.90	0.72	มาก
3	การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน	4.13	0.71	4.38	0.58	4.21	0.67	มาก
4	การปฏิบัติกิจวัตรของพระสงฆ์อย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.83	4.29	0.69	4.20	0.79	มาก
	รวม	4.04	0.78	4.25	0.59	4.11	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยด้านการประพฤติปฏิบัติต่อตนเองของพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ ($\mu = 4.04$ และ $\mu = 4.25$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน
ด้านการประพฤติปฏิบัติต่อประชาชน

ที่	ด้านการประพฤติปฏิบัติต่อ ตนประชาชน	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1	การสงเคราะห์ประชาชน ด้านจิตใจ	4.04	0.72	4.04	0.55	4.04	0.66	มาก
2	การส่งเสริมให้ประชาชน ทำบุญทำกุศล	4.23	0.73	4.29	0.62	4.25	0.69	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา โรงเรียน	3.74	0.97	3.71	0.69	3.73	0.88	มาก
4	การทำหน้าที่อบรมสั่งสอน ประชาชน	4.04	0.69	4.25	0.79	4.11	0.73	มาก
	รวม	4.01	0.78	4.07	0.66	4.03	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยด้านการประพฤติปฏิบัติต่อตนเองของ
พระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการใน
การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ ($\mu = 4.01$ และ $\mu = 4.07$)

ค. ด้านการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ด้านการอบรมสั่งสอน และด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ดังตารางที่ 4.7 4.8 และ 4.9

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนในภาพรวม
ด้านการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียน

ที่	ด้านการอบรมสั่งสอนพุทธ ศาสนาในโรงเรียน	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
1	ด้านการอบรมสั่งสอน	3.48	1.07	3.31	0.74	3.42	0.98	ปาน กลาง
2	ด้านการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	3.73	1.02	3.84	0.68	3.79	0.92	มาก
	รวม	3.61	1.05	3.56	0.71	3.61	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน ด้านการการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.61$) เมื่อพิจารณาตามรายกลุ่ม พบว่า ทั้งพระสังฆาธิการและผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กลุ่ม ($\mu = 3.61$ และ $\mu = 3.56$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน
จำแนกตามรายด้านการอบรมสั่งสอน

ที่	การอบรมสั่งสอน พุทธศาสนาในโรงเรียน	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
	ด้านการอบรมสั่งสอน							
	1. หลักสูตร							
1	การมีส่วนร่วมกับทาง โรงเรียนในการวิเคราะห์ หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชา พระพุทธศาสนา	3.34	1.24	2.75	0.74	3.14	1.12	ปาน กลาง
2	การมีส่วนร่วมกับทาง โรงเรียนในการพัฒนา หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา	3.28	1.30	2.83	0.82	3.13	1.17	ปาน กลาง
3	การนำเนื้อหาในหลักสูตรที่ เกี่ยวข้องกับวิชา พระพุทธศาสนาไปใช้ใน การเรียนการสอน	3.51	1.14	3.58	0.65	3.54	1.00	มาก
4	การเสนอแนะให้โรงเรียน พัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง กับวิชาพระพุทธศาสนา	3.68	1.02	3.79	0.66	3.72	0.91	มาก
	รวมด้านหลักสูตร	3.45	1.18	3.24	0.72	3.38	1.05	ปาน กลาง
	2. วิธีสอน							
1	การนำวิธีการสอนที่ หลากหลายมาใช้	3.55	1.00	3.42	0.58	3.51	0.88	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ที่	ด้านการอบรมสั่งสอนพุทธ ศาสนาในโรงเรียน	พระสงฆ์ฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
2	การสอนโดยยึดนักเรียนเป็น สำคัญ	3.53	1.00	3.42	0.72	3.49	0.91	ปาน กลาง
3	การนำสื่อมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	3.34	1.18	3.29	0.69	3.32	1.04	ปาน กลาง
4	การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข	3.98	0.90	4.13	0.85	4.03	0.88	มาก
	รวมด้านวิธีการสอน	3.60	1.02	3.57	0.71	3.59	0.93	มาก
	3. ด้านการวัดและประเมินผล							
1	การใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย	3.38	1.05	3.17	0.82	3.31	0.98	ปาน กลาง
2	การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการวัดและประเมินผล	3.36	1.15	3.08	0.72	3.27	1.03	ปาน กลาง
3	การวัดผลก่อนเรียนและหลัง เรียน	3.38	0.97	3.04	0.75	3.27	0.91	ปาน กลาง
4	การวัดและประเมินผลโดย ยึดจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.47	0.88	3.33	0.82	3.42	0.86	ปาน กลาง
	รวมด้านการประเมินผล	3.40	1.01	3.16	0.78	3.32	0.95	ปาน กลาง
	รวมทั้งหมดด้านอบรมสั่งสอน	3.48	1.07	3.31	0.74	3.42	0.98	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน ด้านการการอบรมสั่งสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ ด้านหลักสูตร วิธีการสอน และการประเมินผล พบว่า

1. ด้านหลักสูตร โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยแล้ว พบว่า มีระดับมาก 2 ข้อ คือ การนำเนื้อหาด้านพระพุทธศาสนาไปใช้สอน และเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร ระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ มีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรและร่วมพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านวิธีการสอน โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.59$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อย พบว่า ระดับมากมี 2 ข้อ คือ นำการวิธีสอนที่หลากหลายมาใช้สอน และจัดกิจกรรมเน้นที่คนดี คนเก่ง และมีความสุข ระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ยึดนักเรียนเป็นสำคัญและนำสื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.32$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ทั้งการใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วม วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน วัดโดยยึดจุดประสงค์ของหลักสูตร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท
ที่มีต่อพระสังฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน
จำแนกตามรายด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

ท.	ด้านการอบรมสั่งสอนพุทธ ศาสนาในโรงเรียน	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
	ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา							
	1. การให้คำแนะนำ							
1	การแนะนำให้นักเรียนกล้า แสดงออกในสิ่งที่ดี	4.00	0.91	4.00	0.66	4.00	0.83	มาก
2	การให้คำแนะนำในการจัด กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมกับทางโรงเรียน	3.83	0.94	4.17	0.70	3.94	0.88	มาก
3	การแนะนำให้นักเรียนนำ หลักพระพุทธศาสนามาใช้ ในชีวิตประจำวัน	3.98	0.85	4.17	0.64	4.04	0.78	มาก
4	การแนะนำในการจัด กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมกับ ทางโรงเรียน	3.83	1.07	4.21	0.66	3.96	0.96	มาก
	รวมด้านการให้คำแนะนำ	3.91	0.94	4.14	0.67	3.99	0.86	มาก
	2. การให้คำปรึกษา							
1	การให้คำปรึกษากับ นักเรียนในการเรียนวิชา พระพุทธศาสนา	3.87	0.80	3.83	0.64	3.94	0.88	มาก
2	การให้คำปรึกษาด้านจิตใจ กับนักเรียน	3.68	0.98	3.71	0.55	3.96	0.96	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	ด้านการอบรมสั่งสอนพุทธศาสนาในโรงเรียน	พระสงฆ์ฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
3	การให้คำปรึกษากับทางโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.77	1.00	4.04	0.69	3.86	0.74	มาก
4	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรึกษาทั้งในและนอกเวลาเรียน	3.55	1.16	3.54	0.66	3.69	0.86	มาก
	รวมด้านการให้คำปรึกษา	3.72	0.96	3.78	0.64	3.86	0.86	มาก
	3. การสนทนาธรรม							
1	การสนทนาธรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน	3.68	1.02	4.00	0.66	3.79	0.92	มาก
2	การนำหลักการของพระพุทธศาสนามาสนทนาธรรมกับนักเรียนเป็นประจำ	3.77	1.11	3.96	0.69	3.83	0.99	มาก
3	การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อธรรมะในระหว่างสนทนาธรรม	3.81	0.95	3.88	0.45	3.83	0.81	มาก
4	การร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมกับทางโรงเรียน	3.66	1.13	4.08	0.83	3.80	1.05	มาก
	รวมด้านการสนทนาธรรม	3.73	1.05	3.98	0.66	3.81	0.94	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	ด้านการอบรมสั่งสอน พุทธศาสนาในโรงเรียน	พระสังฆาธิการ		ผู้บริหาร สถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
	4. การตอบปัญหาข้อข้อใจ							
1	การเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ซักถามปัญหาด้านต่างๆ เป็นประจำ	3.77	1.11	3.67	0.56	3.73	0.96	มาก
2	การส่งเสริมให้นักเรียนนำ หลักพระพุทธศาสนามาใช้ ในการแก้ปัญหา	3.81	0.95	3.92	0.41	3.80	0.95	มาก
3	การเสนอแนะให้ทาง โรงเรียนจัดตั้งตู้เพื่อให้ นักเรียนได้แสดงความ คิดเห็นและปัญหาต่างๆ	3.26	1.29	2.92	0.78	3.14	1.15	ปาน กลาง
4	การร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการแก้ไขปัญหาที่เกิด ขึ้นกับนักเรียน	3.77	1.15	3.96	0.75	3.96	0.75	มาก
	รวมด้านการตอบปัญหา	3.65	1.13	3.62	0.63	3.66	0.95	มาก
	5. ด้านการแสดงธรรม							
1	การแสดงธรรมให้กับ นักเรียนเนื่องในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาทุกครั้ง	3.85	0.86	4.04	0.81	3.92	0.84	มาก
2	การจัดทำเอกสารเผยแพร่ ข้อธรรมะให้กับนักเรียน	3.49	1.10	3.08	0.78	3.35	1.02	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	ด้านการอบรมสั่งสอนพุทธศาสนาในโรงเรียน	พระสงฆ์ฆาธิการ		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม		ระดับ
		μ	σ	μ	σ	μ	σ	
3	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสนทนา การตอบข้อปัญหาในระหว่างการแสดงธรรม	3.55	1.08	3.67	0.82	3.59	0.99	มาก
4	การนำเนื้อหาวิชาที่สอนมาแสดงธรรมกับนักเรียนเป็นประจำ	3.57	1.12	3.92	0.78	3.69	1.02	มาก
	รวมด้านการแสดงธรรม	3.62	1.04	3.68	0.80	3.64	0.97	มาก
	รวมทั้งหมดด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3.73	1.02	3.84	0.68	3.79	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทที่มีต่อพระสงฆ์ฆาธิการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนด้านการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ ด้านการให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษา การสนทนาธรรม การตอบปัญหาข้อข้องใจ และการแสดงธรรม พบว่า

1. ด้านการให้คำแนะนำ โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยแล้ว พบว่า มีระดับมาก ทุกข้อ คือ นักเรียนกล้าแสดงออกในสิ่งที่ดี การจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมกับทางโรงเรียน นักเรียนนำหลักพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน และการจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมกับทางโรงเรียน

2. ด้านการให้คำปรึกษา โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.86$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อย พบว่า มีระดับมาก ทุกข้อ

3. ด้านการสนทนาธรรม โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.81$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยอยู่ในระดับมีระดับมาก ทุกข้อ

4. ด้านการตอบปัญหาข้อข้อใจ โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.66$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การเปิดให้นักเรียนซักถาม การให้นักเรียนนำหลักพระพุทธศาสนาไปใช้ในการแก้ปัญหา และร่วมมือกับทางโรงเรียนแก้ไขปัญหานักเรียน ระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ให้โรงเรียนติดตั้งตู้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

5. ด้านการแสดงธรรม โดยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.64$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การแสดงธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาทุกครั้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาและตอบปัญหา และนำเนื้อหาวิชาที่สอนมาแสดงธรรมกับนักเรียน ระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อธรรมแก่นักเรียน